

GEESTERWEG 9 – 9a

Algemeen

De vrijstaande gespiegelde panden Geesterweg 9 (rechts) en Geesterweg 10 (links) zijn in 1915-1916 door dezelfde Alkmaarse architect K. Bakker Dzn ontworpen in opdracht van de directeur van de Algemene Nederlandse Levensverzekering Maatschappij “Probité” J. Halff en de heer K. Raat. Het ontwerp van beide panden die nagenoeg dezelfde gespiegelde plattegrond bezitten is in 1915-1916 bijgesteld waarna op 27 december 1916 de vergunning wordt verleend. De bouw komt in 1917 gereed. De panden direct aan de rooilijn gelegen zijn opgetrokken in heroriëntatie op vroegere bouwstijlen (traditionalisme).

Tegenover de keukens van beide panden was een vrij gelegen en op de erfafscheiding aaneen gebouwde berging gebouwd die bij nummer 10 nog in tact is. Bij dat huis is tevens met de uitgang naar de Tuindwarsstraat een ‘autogarage’ aan het eind van de tuin gebouwd.

Op 18 september 1917 wordt voor dit pand een kleine verandering in het interieur goedgekeurd, waarbij de vestibule vervalt en de trapplaatsing verandert.

Twee op de nokken gesitueerde schoorstenen met een schoorsteenhoedje zijn verdwenen.

Het winkelwoonhuis nummer 9-9a is vanaf 1965 beneden bakkerij en bovenwoning. Het pand dat direct aan de rooilijn ligt is op de parterre naar achteren diverse malen uitgebreid om de bedrijfsruimte te vergroten. Op de uitbouw is inmiddels een terras aangelegd en de achtergevel is veranderd met nieuwe deuren en rechts voorzien van de aanbouw van een houten liftkoker die vanaf de begane grond is doorgetrokken tot de kapverdieping. Rechts is op de verdieping een smal deel van de oorspronkelijke gevel nog te zien en een deel van het driehoekige dakschild is nog in tact gedekt met een rode Hollandse pan.

Tussen beide panden is de steeg op de oorspronkelijke plaats afgesloten middels een poort. Door de vele verbouwingen aan de achterzijde valt deze gevel niet onder de bescherming.

Beschrijving

Op een nagenoeg rechthoekig grondplan gebouwd half vrijstaand woonhuis annex bedrijfsruimte met twee bouwlagen en een kapverdieping onder een schilddak waarvan de noklijn haaks op de weg loopt. De schuine dakvlakken zijn gedekt met een rode Hollandse pan en halfronde keperpannen. Het dak telt twee dakkapellen aan de voorzijde gedekt door een zadeldak voorzien van een driehoekig fronton en aan de achterzijde over de uitbouw met een nieuwe plat dak. Alle schuifvensters zijn voorzien van een roeden verdeling en zijn in de erker op de parterre vastgezet. Het enige openslaande dubbele raam op de verdieping boven de voordeur is in een verdiept gevelvlak gesitueerd en wordt gedekt door een rollaag waarop een geprofileerde dubbel getrapte rondboog rust die een bakstenen spaarveld omvat. Het muurwerk boven de boog wordt onder het fries beëindigd met een variatie op een tandlijstje uitgevoerd in reliëfmetselwerk. De overige ramen op de verdieping worden gedekt door rollagen.

De portiek wordt overspannen door een houten kroonlijstlatei ondersteund door gesneden consoles versierd met een knopmotief aan de zijkant en op de golvende kopse kant door een rand in elkaar grijpende cirkels. De consoles worden op hun beurt gedragen door een mandje. Alle houten lekdorpels zijn uitgevoerd als eenvoudige kroonlijstjes.

De gereinigde voorgevel is boven een afwaterende natuurstenen plint, donkerrood trasraam met donkergrijze voeg opgetrokken in roodgele handvorm steen in Vlaams verband met een witte snijvoeg. Een rollaag ter hoogte van de lekdorpel op de begane grond geleed de gevel. De voorgevel (Z) wordt beëindigd door een fries met een blokrandje op de overgang naar de schuin naar voren stekende kroonlijst. Dit zelfde motief komt terug bij het fries met kroonlijst van de erker. Rechts op de parterre bevindt zich een trapeziumvormige erker gedekt door plat dak en als gevelbeëindiging een fries met kroonlijst. De samengestelde raampartij bestaat uit 6-ruits schuifvensters gedekt door 4-ruits bovendelen. In het front bevindt zich een raampartij

met twee gekoppelde ramen gescheiden door een middenstijl en op de hoekknikken brede gekeperde stijlen als afscheiding met de zijkanten die één dito raam bezitten. De ramen bezitten afgeronde weldorpels en een hardstenen afgeronde afwaterende lekdorpel. De erkerramen doen nu dienst als etalageramen van de bakkerij.

Links bevindt zich de entree met hardstenen trap met drie treden (onderste verzonken in het maaiveld) die naar het bordes in de portiek voert waarvan de vloer met bruut (ruw) bewerkte donkere natuursteen is belegd (niet origineel).

In de portiek bevindt zich een aan de bovenzijde getoogde voordeur waarvan het getoogde paneel binnen de lijst is vervangen door een gelijkvormig venster. De deur die als toegang dient naar de winkel is onderdeel van een dekkende en flankerende raampartij, aangebracht tussen kozijnstijl- en regelwerk.

De voordeur wordt boven het getoogde deurkalf (dwarsregel tussen deur en bovenraam) gedekt door een bijbehorend bovenlicht uitgevoerd met een ovaal roederaam op vier halfronde punten vastgezet met korte stijltjes met een bewerkte halfronde beëindiging en in de raamhoeken kwartronde versieringen.

Twee stevige kozijnstijlen staand op natuurstenen neuten flankeren deur en bovenlicht. Langs het bovenlicht en de deur bevinden zich twee staande 2-ruits vensters en onder het hier voortgezette deurkalf 4-ruits laderramen die op brede geprofileerde hardstenen lekdorpels eindigen die op een nieuw gemetselde borstwering rusten (lichtere handvorm steen). De zijwanden zijn hier deels in dezelfde nieuwe steen gemetseld. Rechts in de portiek bevindt zich een nieuw etalageraam.

De verdieping is links uitgevoerd met het eerder beschreven verdiepte gevelvlak met een recht dubbel raam gedekt door de rondboog en rechts met twee identieke 6-ruits schuifvensters als eerder beschreven.

In het driehoekige dakschild bevindt zich een houten dakkapel met een breed schuifvenster gedeeld door twee verticale en één horizontale roede en in het bovendeel doorlopend twee verticale roeden. Het 3-hoekige fronton is uitgevoerd met geprofileerd lijstwerk en een verdiept gevelveld en bakgoten aan de zijkanten. De houten zijvleugels zijn uitgevoerd als smalle pilasters die bovenaan tegen de kopse kant van de bakgoten zijn bevestigd.

De zijgevel links (W) wordt beëindigd met een licht overstekende kroonlijst die rust op gegolfde gootklosjes en verder ondersteund wordt door opwaarts getrap metselwerk. In het midden bevindt zich op de verdieping een rond raam omvat door een rollaag.

Boven het maaiveld bevindt zich nog een toiletraam en rechts een kelderraam. Links bevinden zich nog twee deuren, waarvan er een hoog boven het maaiveld eindigt. Aan deze zijde is tevens een lobvormige zinken vergaarbak met hemelwaterafvoer aan de gevel bevestigd.

De achtergevel (N) is door de vele verbouwingen niet meer in takt maar is identiek geweest aan de achtergevel van nummer 10.

Naast het huis links bevindt zich een steeg die op de oorspronkelijke plaats is afgesloten met een houten lattenpoort in een kozijn staand op natuurstenen neuten waarvan de linker verdwenen is.

Motivering

Het pand Geesterweg 9 is van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als mooi bewaard voorbeeld van een (voormalig) woonhuis in 1916-1917 gebouwd in heroriëntatie op vroegere bouwstijlen (traditionalisme). Het is samen met nummer 10 tevens een gaaf voorbeeld van het werk van de Alkmaarse architect Klaas Bakker. Daarnaast heeft het pand stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een rij beeldbepalende panden aan de noordzijde van de Geesterweg te Alkmaar.